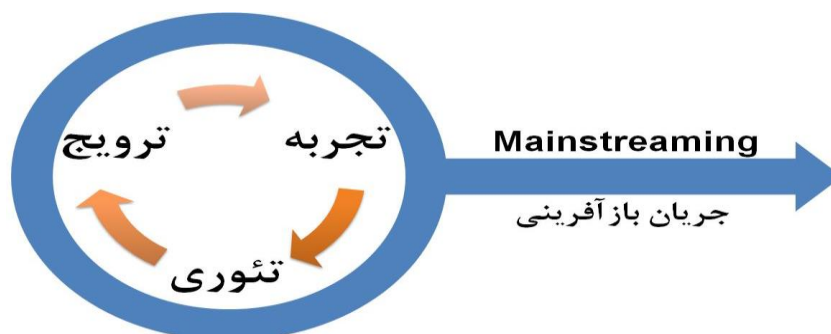

چارچوب نظری فرآیند جریان‌سازی بازآفرینی از طریق فعالسازی چرخه تجربه-ترویج-تئوری

با توجه به فقدان تجربه و تئوری در زمینه بازآفرینی و به طور کلی توسعه شهری با رویکرد اجتماع محور در ایران، برای ایجاد جریان بازآفرینی نیاز به یک جریان دانش بنیان است که بر پایه ۱) Grounded Theory، همزمان با تجارب عملی در زمینه، به تولید دانش و تئوری منجر شود. سوابق نظام برنامه‌ریزی ایران نشان می‌دهد که تجربه بدون تئوری محتوم به تکرار شکست‌های گذشته است و تئوری بدون داده‌های برآمده از تجارب عملی در زمینه (در متن اجتماع)، عملاً غیرممکن و اصلاً خالی از اعتبار است. لذا این جریان مبتنی بر ایجاد یک چرخه کامل و دائمی میان تجربه-ترویج-تئوری در سه سطح خرد، میانی و کلان است. این چرخه متضمن بهبود مستمر در نظام توسعه شهری است و تا زمان جاری سازی بازآفرینی در نظام و تفکر برنامه‌ریزی کشور ادامه خواهد داشت.

تصویر ۱- جریان‌سازی بازآفرینی

این جریان دانش‌بنیان، سوار بر تجربه به جلو می‌رود، بدین معنا که تئوری و مدل‌ها و الگوهایی که بر اساس آن تولید و طراحی می‌شود، مستقیماً برآمده از تجارب عملی در زمینه، و داده‌هایی است که طی جریان مدیریت دانش از این تجارب استنباط و استنتاج می‌شود؛ ترویج تئوری و الگوها و مدل‌های آن در سطوح مختلف، به غنی شدن تجارب منجر می‌شود و تجارب جدید نیز می‌تواند پایه تغییر و اصلاح تئوری‌ها شود.

1 . Grounded theory (GT): is a systematic methodology in the social sciences involving the construction of theory through the analysis of data

عاملیت‌های (Agent) فرآیند جریان‌سازی بازآفرینی محدوده‌ها و محلات هدف

مدلی که برای ایجاد این جریان دانش‌بنیان طراحی شده، دارای سه عاملیت تغییر (Change-making Agents) است.

• **مجریان؛ (Community Builders & Facilitators)**، گروهی متشکل از افراد حقیقی، حقوقی، مؤسسات و

سازمان‌های مردم‌نهادی که تسهیلگران حرفه‌ای و مجرب بوده و دارای تخصص و تجربه در حوزه مشارکت و ایجاد و توانمندسازی گروه‌های محلی هستند. این گروه در واقع حاصل شبکه‌سازی افراد و نهادهای تسهیلگر است که تسهیلگری در سطح میانی را بر عهده دارد.

• **گروه تسهیلگران محلی:** افراد تأثیرگذار محلی و معتمد ساکنان که مجریان (تسهیلگران میانی) با ورود به محله هدف و شناخت اولیه از اجتماع محلی و گروه‌های محلی موجود در آن، آنها را شناسایی کرده و پیش از همه، آنها را وارد چرخه تواناساز و یادگیری تعاملی می‌کنند تا بتوانند تسهیلگری در سطح محلی را با راهبری و هدایت تسهیلگران میانی برعهده بگیرند. این گروه هسته اولیه مرکز توسعه محله هستند.

• **کارگروه مدیریت دانش:** گروهی متشکل از متخصصان، دانشگاهیان و حرفه‌مندان که دارای دانش و تجربه در زمینه فرآیندهای اجتماع‌محور هستند. این گروه، تجارب به دست آمده حین فرآیندهای اجتماع‌محور را که توسط گروه تسهیلگران محلی و میانی کسب شده، مورد ارزشیابی مشارکتی قرار داده و با الگوسازی و تولید محتوای لازم برای تداوم و پایداری فرآیندها برنامه‌ریزی می‌کنند و با توسعه تئوری‌های جهانی در این زمینه و ایجاد تئوری‌های بومی مناسب، به توسعه دانش بومی در این خصوص می‌پردازند و دانش به دست آمده را در راستای جاری‌سازی (Mainstream)، به صورت کتاب‌های راهنما یا دستورالعمل‌های اجرایی تدوین می‌کنند.